

Brusel 26. května 2016
(OR. en)

9373/16

JAI 480
DROIPEN 96
COPEN 173
RELEX 429
GENVAL 64
MIGR 98
SOC 348
COSI 93

POZNÁMKA K BODU „I/A“

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	5287/2/16 REV 2
Předmět:	Návrh závěrů Rady o potírání obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování

Cílem návrhu závěrů Rady uvedených v příloze je posílit multidisciplinární spolupráci v boji proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování a poskytnout podněty týkající se této problematiky pro strategii proti obchodování s lidmi na období po roce 2016, kterou zamýšlí vypracovat Komise. Tento návrh závěrů vychází (mimo jiné) z výsledků pěti pracovních seminářů, které se uskutečnily v roce 2015, a konference nazvané *TeamWork! Strengthening multidisciplinary cooperation against trafficking in human beings for labour exploitation* (Týmová práce: posílení multidisciplinární spolupráce v boji proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování), která se konala v Amsterdamu ve dnech 18. a 19. ledna 2016. Uvedené semináře a konferenci uspořádalo Nizozemsko ve spolupráci s Lucemburskem, Slovenskou republikou a Maltou.

Návrh závěrů Rady, jehož znění je uvedeno v příloze dokumentu 5287/16, byl předložen předsednictvím a poprvé projednán na zasedání Pracovní skupiny pro obecné záležitosti včetně hodnocení (GENVAL) dne 3. února 2016. Pracovní skupina GENVAL vyjádřila uvedenému návrhu závěrů Rady obecnou podporu, s výhradou určitých změn navržených některými delegacemi. Příslušné změny byly do návrhu závěrů Rady zaneseny a znění bylo opět projednáno pracovní skupinou GENVAL na zasedání dne 16. března 2016 a Stálým výborem pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti (COSI) na zasedání dne 18. dubna 2016. Návrh závěrů tak byl odsouhlasen, s výhradou několika drobných změn, jež jsou vloženy do znění uvedeného v příloze této poznámky.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se Coreper vyzývá, aby tuto dohodu potvrdil a předložil návrh závěrů Rady ve znění uvedeném v příloze této poznámky Radě k přijetí v rámci bodů „A“ pořadu jednání jejího zasedání ve dnech 9. a 10. června 2016.

NÁVRH ZÁVĚRŮ RADY O POTÍRÁNÍ OBCHODOVÁNÍ S LIDMI ZA ÚČELEM
PRACOVNÍHO VYKOŘIŠŤOVÁNÍ

- ZDŮRAZŇUJÍCE, že potírání všech forem obchodování s lidmi, včetně zneužívání prostituce jiných osob nebo jiných forem pohlavního vykořisťování, nucené práce či služeb, včetně žebrání, otroctví či praktik podobných otroctví, nevolnictví nebo využívání jiných osob k trestné činnosti či odebrání lidských orgánů, má zásadní význam a že je třeba v tomto úsilí pokračovat s plným nasazením;
- ZDŮRAZŇUJÍCE, že obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování je jednak závažnou a často i organizovanou formou trestné činnosti a jednak hrubým porušením základních práv, jak jsou stanovena v Listině základních práv Evropské unie, a že účelem obchodování je v případě mnoha obětí, ať již dětí nebo dospělých osob, pracovní vykořisťování, k němuž jsou použity například násilí, hrozby či zneužití zranitelného postavení, a že tyto osoby se mohou ocitnout v naprosto nepřipustné situaci;
- UZNÁVAJÍCE, že převaděčství migrantů a obchodování s lidmi jsou dvě rozdílné formy trestné činnosti, na které se vztahují odlišné právní rámce na úrovni EU i na mezinárodní úrovni, a že obě tyto formy trestné činnosti mohou být propojeny a je třeba přijmout opatření, která zabrání tomu, aby se převádění migranti, a zejména děti, stali obětmi obchodování s lidmi, mimo jiné za účelem pracovního vykořisťování, neboť právě oni mohou být z tohoto hlediska zranitelní;

- PŘIPOMÍNÁJÍCE význam protokolu OSN proti obchodování s lidmi¹ a Úmluvu Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi²;
- PŘIPOMÍNÁJÍCE směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU³ o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí⁴ a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/52/EU⁵ o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, která zahrnuje opatření vůči zaměstnavatelům, jež vědomě zaměstnávají neoprávněně pobývající státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oběťmi obchodování s lidmi;
- PŘIPOMÍNÁJÍCE závěry Rady nazvané „Potírání rozvíjejících se forem obchodování s lidmi v členských státech EU“;
- PŘIPOMÍNÁJÍCE strategii EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016⁶, závěry Rady o nové strategii EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016 a zprávu v polovině období o provádění této strategie⁷;
- PŘIPOMÍNÁJÍCE obnovenou strategii vnitřní bezpečnosti EU, včetně sdělení Komise o Evropském programu pro bezpečnost, a Evropský program pro migraci;

¹ Protokol Organizace spojených národů o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, doplňující Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, Palermo 2000.

² Edice smluv Rady Evropy (CETS) č. 197.

³ Pro DK není tato směrnice závazná.

⁴ Úř. věst. L 101, 15.4.2011, s. 1.

⁵ Pro DK není tato směrnice závazná.

⁶ Strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016, COM(2012) 286 final, 19. června 2012.

⁷ Zpráva v polovině období o provádění strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi COM(2014) 0635 final, 17. října 2014.

- ZDŮRAZŇUJÍCE, že obchodování s lidmi je jednou z priorit, které Rada⁸ stanovila pro boj proti závažné a organizované trestné činnosti na období let 2014–2017 v rámci politického cyklu EU pro boj proti organizované a závažné mezinárodní trestné činnosti;
- ZDŮRAZŇUJÍCE, že je důležité prosazovat důstojnou práci na evropském trhu práce a zlepšit dodržování a vymáhání příslušných mezinárodních, evropských a vnitrostátních norem v oblasti pracovního práva, pracovních podmínek a ochrany zdraví a bezpečnosti při práci, jakož i předcházet nehlášené práci, odrazovat od ní a potírat ji, jak zaznělo na nedávné konferenci věnované prosazování důstojné práce, která se uskutečnila ve dnech 8. a 9. února 2016 v Amsterdamu;
- DOMNÍVAJÍCE SE, že obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování má za následek nekalou hospodářskou soutěž, což poškozuje společnosti, jež při podnikání plně dodržují platné právní předpisy;
- VYZDVIHUJÍCE dosavadní úsilí Evropské komise a agentur EU vyvíjené v zájmu potírání obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování;
- VÍTAJÍCE úsilí členských států, mimo jiné vytvoření zvláštních vyšetřovacích útvarů příslušných pro oblast obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování;
- VÍTAJÍCE práci Europolu a Eurojustu zaměřenou na boj proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, přičemž konstatuje, že patrně existuje prostor pro zvýšení objemu informací poskytovaných Europolu a počtu případů obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, jimiž se zabývá Eurojust;
- VÍTAJÍCE příručku pro odborníky věnovanou posílení multidisciplinární spolupráce v boji proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, kterou na základě příspěvků odborníků členských států vypracovala (předchozí, stávající a nadcházející) předsednictví Rady, tedy lucemburské, nizozemské, slovenské a maltské v rámci projektu *TeamWork!* během konference *TeamWork!* konané ve dnech 18. a 19. ledna 2016 v Amsterdamu,

⁸ Dokument 12095/13.

Rada Evropské unie a členské státy zasedající v Radě

ZDŮRAZŇUJÍ význam spolupráce mezi členskými státy a agenturami EU při boji proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování prostřednictvím uplatňování komplexního a multidisciplinárního přeshraničního přístupu, který zahrnuje jak veřejný sektor, a zejména justiční orgány a orgány pověřené trestním stíháním, policii a další útvary odpovědné za trestní vyšetřování, inspektoráty působící v oblasti práce, sociálních věcí, zdraví a v dalších oblastech, pohraniční služby, imigrační úřady, velvyslanectví a konzulární služby, místní a regionální orgány správy a daňové orgány, tak i soukromý sektor, včetně společností, jejich dodavatelů a subdodavatelů, odborů a občanské společnosti;

ZDŮRAZŇUJÍ, že je důležité, aby Evropská komise přijala evropský program pro vymýcení obchodování s lidmi (navazující na stávající strategii EU proti obchodování s lidmi) s cílem pokračovat v potírání všech forem tohoto obchodování, mimo jiné za účelem pracovního vykořisťování;

DOSPĚLY tedy K ZÁVĚRU, že k různé reakci na obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování by přispěla následující opatření, a

ŽÁDAJÍ KOMISI, aby:

- i nadále zahrnovala multidisciplinární opatření a činnosti, jejichž cílem je potírat obchodování s lidmi, mimo jiné za účelem pracovního vykořisťování, například do činnosti podniků a jejich dodavatelského řetězce, a v evropském programu pro vymýcení obchodování s lidmi (strategie proti obchodování s lidmi na období po roce 2016) podporovala oběti všech forem tohoto obchodování, zejména tím, že:
 - bude nadále prosazovat výměnu osvědčených postupů v oblasti multidisciplinární spolupráce, jejímž cílem je poskytovat pomoc, podporu a odškodnění obětem obchodování s lidmi, mimo jiné za účelem pracovního vykořisťování, bez ohledu na to, zda se jedná o muže či ženy, dospělé osoby nebo děti⁹, jednotlivce nebo skupiny obětí;
 - do příručky týkající se víz zahrne osvědčené postupy pro odhalování známek obchodování s lidmi, mimo jiné za účelem pracovního vykořisťování, při zpracovávání žádostí o víza;
 - bude povzbuzovat členské státy k intenzivnějšímu sdílení osvědčených postupů a opatření, jejichž účelem je snížit poptávku po zboží vyprodukovaném oběťmi obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování a po službách poskytovaných těmito osobami;
 - dále posílí koordinovanou vnější činnost EU namířenou proti obchodování s lidmi, mimo jiné za účelem pracovního vykořisťování;
 - bude podněcovat spolupráci se společnostmi, včetně dodavatelů a subdodavatelů, a odbory zaměřenou na boj proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování;

⁹ Podle čl. 2 odst. 6 směrnice 2011/36 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí se „dítětem“ rozumí osoba mladší 18 let.

- bude nadále poskytovat adekvátní finanční prostředky na činnosti zaměřené proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, a zejména:
 - podněcovat praktickou a operativní spolupráci mezi členskými státy v oblasti boje proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, například prostřednictvím projektů týkajících se společných kontrol;
 - rozvíjet a provádět osvětové kampaně proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, které budou určeny odborníkům i široké veřejnosti, a oslovovat zranitelné skupiny, aby se lépe seznámily se svými právy;
 - plně zapojí inspektoráty práce a další inspektoráty, jakož i místní a regionální orgány správy, případně ve spolupráci s Výborem regionů, do multidisciplinární spolupráce (EU) namířené proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, a tak mimo jiné podpoří uplatňování správního přístupu v boji proti této formě vykořisťování;
- bude dále koordinovat činnosti s mezinárodními organizacemi a dalšími evropskými subjekty, zejména Skupinou odborníků Rady Evropy pro opatření proti obchodování s lidmi (GRETA), a bude plně využívat monitorovacích zpráv těchto organizací a subjektů.

VYZÝVAJÍ ČLENSKÉ STÁTY, aby:

- plně provedly směrnici 2011/36/EU¹⁰ a zajistily všem obětem přístup k právům, která jim přiznává uvedená směrnice, jakož i přijaly opatření, jimiž se bude účinně předcházet obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, a trestně stíhaly obchodníky s lidmi a plně provedly směrnici 2009/52¹¹;
- zvážily ratifikaci protokolu z roku 2014 k Úmluvě Mezinárodní organizace práce o nucené práci z roku 1930, jak je schváleno v rozhodnutí Rady (EU) 2015/2071¹²;
- mimo jiné v rámci politického cyklu EU pro boj proti organizované a závažné mezinárodní trestné činnosti posílily multidisciplinární vnitrostátní i přeshraniční spolupráci a výměnu informací namířenou proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, a to tím, že do činností věnovaných této problematice, včetně operačních akčních plánů zaměřených na prioritní oblast EU v boji proti trestné činnosti, jíž je obchodování s lidmi, zapojí nejrůznější zúčastněné aktéry, poskytnou vyšetřovacím útvarům zabývajícím se problematikou obchodování s lidmi nástroje nezbytné k tomu, aby mohly plnit svou úlohu na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU, a v případech, kdy to bude možné, vhodné a v souladu s vnitrostátními právními předpisy, zřídí společné vyšetřovací týmy;
- ve všech případech obchodování s lidmi, mimo jiné za účelem pracovního vykořisťování, proaktivně využívaly finanční šetření pro účely shromažďování důkazů, mapování zločinných společení, shromažďování finančních zpravodajských informací, identifikace majetku pocházejícího z trestné činnosti a zmrazování a konfiskace výnosů trestné činnosti;
- je-li to možné, společně prováděly souběžné osvětové kampaně v zemích původu a určení s cílem snížit poptávku po zboží vyprodukovaném oběťmi obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování a po službách poskytovaných těmito osobami, jakož i odrazovat od poskytování tohoto zboží a služeb;
- poskytovaly (specializovanou a multidisciplinární) odbornou přípravu zacílenou na odborníky všech příslušných orgánů a organizací zapojených do multidisciplinárního přístupu, která bude mimo jiné zaměřena na způsoby, jimiž lze odhalit, identifikovat a shromažďovat důkazy o obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování a toto obchodování stíhat, jakož i na způsoby podpory obětí tohoto obchodování při uplatňování jejich práv;

¹⁰ Pro DK není tato směrnice závazná.

¹¹ Pro DK není tato směrnice závazná.

¹² Úř. věst. L 301, 18.11.2015, s. 48.

- poskytovaly finanční prostředky a dostatečné zdroje na činnosti, jejichž cílem je potírat obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, a na uspokojování potřeb a uplatňování práv obětí tohoto obchodování;
- poskytly inspektorátům práce a dalším inspektorátům nástroje nezbytné k tomu, aby mohly plnit svou úlohu při multidisciplinární spolupráci na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU v oblasti boje proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování; takovým nástrojem by mohl být například rejstřík EU uvádějící pravomoci příslušných inspektorátů, kontaktní osoby v těchto inspektorátech, informace o vyslání inspektorů do inspektorátů v jiných členských státech a způsoby výměny zkušeností, osvědčených postupů a trendů; a za tímto účelem:
- prozkoumaly možnosti, jak usnadnit přeshraniční spolupráci mezi inspektoráty působícími v oblasti práce a v jiných oblastech, například možnosti zřízení sítě EU pro uvedené inspektoráty zaměřené na problematiku obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování a možnosti rozvoje nástrojů na podporu této spolupráce.

VYZÝVAJÍ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, aby zintenzívnily podporu pro trestní vyšetřování a justiční spolupráci v zájmu boje proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování a společně se soukromým sektorem prosazovaly opatření, včetně postupů a norem, jejichž cílem je předcházet obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování.

VYZÝVAJÍ NÁSLEDUJÍCÍ AGENTURY EU:

- Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO): aby zajistil, že problematika obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování bude zahrnuta do nástrojů vyvinutých pro účely odhalování obětí obchodování s lidmi v rámci azylových řízení;
- Europol: aby podporoval donucovací orgány členských států v multidisciplinární spolupráci v oblasti boje proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, například tím, že zapojí inspektory práce a další příslušné zúčastněné aktéry do zasedání multidisciplinární platformy pro boj proti hrozbám vyplývajícím z trestné činnosti (EMPACT) zabývajících se obchodováním s lidmi a do operativních zasedání a dnů společné akce věnovaných této problematice, a aby členským státům pomáhal při proaktivním využívání finančních šetření ve všech případech obchodování s lidmi, mimo jiné za účelem pracovního vykořisťování, a sdílel poznatky týkající se shromažďování důkazů, mapování zločinných společení, shromažďování finančních zpravodajských informací, identifikace majetku pocházejícího z trestné činnosti a zmrazování a konfiskace výnosů trestné činnosti, přičemž do této činnosti budou zahrnuti všichni příslušní zúčastnění aktéři, jako jsou finanční zpravodajské jednotky, orgány pověřené trestním stíháním, daňové orgány a finanční instituce;

- Frontex: aby dále rozvíjel rizikové profily, které mají využívat příslušníci pohraniční stráže na vzdušné, pozemní i námořní hranici k tomu, aby rozpoznali případné oběti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování i pachatele této činnosti;
- Eurojust: aby byl nadále nápomocen členským státům při koordinaci justiční přeshraniční spolupráce v boji proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování a přispíval k posilování společných kapacit členských států v této oblasti, mimo jiné případným navýšením počtu vyšetřovaných a stíhaných případů obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování;
- Evropskou policejní akademii (CEPOL), Evropskou síť pro justiční vzdělávání (EJTN) a Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE): aby zajistily pravidelnou a vhodnou odbornou přípravu věnovanou problematice boje proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, která bude mimo jiné zaměřena na způsoby, jimiž lze odhalit, identifikovat a shromažďovat důkazy o obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování a toto obchodování stíhat, a které se ve vhodných případech společně zúčastní policejní složky, inspektoráty práce a další vládní subjekty.

VÍTAJÍ studii o judikatuře týkající se obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, studii o vysoce rizikových skupinách z hlediska obchodování s lidmi a studii o iniciativách zaměřených na předcházení obchodování s lidmi, které zveřejnila Evropská komise, jakož i zprávu Agentury Evropské unie pro základní práva týkající se závažných forem pracovního vykořisťování a společnou práci s Eurofoundem na přípravě příručky¹³ pro zprostředkovatele na trhu práce, která bude obsahovat osvědčené postupy pro předcházení obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, a VYZÝVAJÍ všechny zúčastněné aktéry, aby vypracovali a šířili příslušné řádně cílené příručky a manuály, a zejména

VYZÝVAJÍ předsednictví, Komisi a všechny příslušné agentury a subjekty EU, aby vhodným způsobem a ve vhodné době předložily Radě zprávu o pokroku v provádění těchto závěrů.

¹³ Dosud nezveřejněna.